

Wie vertaalt, loopt onvermijdelijk tegen de grenzen van de taal aan. In deze rubriek presenteert elke maand een vertaler zijn of haar weerbarstigste vertaalprobleem – en de uiteindelijke oplossing.

Dennis Keesmaat

Wat is het grootste vertaalprobleem dat u bent tegengekomen?

“Het huidige probleem is altijd het leukst én het grootst. Ik werk momenteel aan de vertaling van *My Salinger Year* van Joanna Rakoff, haar herinneringen aan de tijd waarin ze werkte voor de literair agent van de in 2010 overleden Amerikaanse auteur J.D. Salinger. In dat boek zit een puzzel waarbij je meteen al weet: daar ga ik een paar maanden op kauwen, vooral ook omdat het in het boek een paar keer terugkomt.”

“Salinger wenste geen brieven van lezers te ontvangen, en Rakoff had de taak die lezerspost te beantwoorden. Een jongen schrijft Salinger een brutale brief in de stijl van Holden Caulfield, de hoofdpersoon uit Salingers bekendste boek, *The Catcher in the Rye*. In de brief vertelt de jongen dat hij soms ‘quiet emotional’ is. *Quiet* (‘stil’), terwijl hij *quite* (‘tamelijk’) bedoelde. Dat vindt de schrijfster ontroerend én veelzeggend, want Salinger maakte ook weleens tikfoutjes, tikfoutjes die niet verbeterd mochten worden, in elk geval niet zonder overleg vooraf.”

Hoe hebt u het opgelost?

“Een oplossing afdwingen vind ik lastig; ik heb de vraag laten sudderen. Het moest een aannemelijke vertikking zijn, beide woorden moesten nog steeds iets betekenen, en als het allebei bijvoeglijke naamwoorden konden blijven: graag. Misschien liet het verlossende woord een tijdje op zich wachten omdat ik moest loslaten dat het nieuwe woord óók ‘stil’, ‘kalm’ of ‘rustig’ zou moeten betekenen, of iets in die hoek, maar ik was toch blij toen het woord dat ik zocht zich onder de douche – daar gebeurt het wel vaker – aandiende. Deze jonge bewonderaar van Salinger was af en toe ‘bekoorlijk emotioneel’.” <

Dennis Keesmaat (1975) vertaalt uit het Engels en woont en werkt in Londen. Hij vertaalde werk van onder anderen DBC Pierre, Douglas Coupland, Helen Walsh en Richard Mason.

Foto: Sandro Cerri